

O'zbekiston adabiyoti va san'ati

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ

Haftalik gazeta. 1956-yil 4-yanvardan chiqq boshlagan

www.uzas.uz

2017-yil 8-dekabr №50 (4448)

КОНСТИТУЦИЯ – ЭРКИН ВА ФАРОВОН ҲАЁТИМИЗ, МАМЛАКАТИМИЗНИ ЯНАДА ТАРАҚҚИЙ ЭТТИРИШНИНГ МУСТАҲКАМ ПОЙДЕВОРИДИР

Президент Шавкат Мирзиёевнинг Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 25 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузаси

Ассалому алайкум, азиз ватандошлар!
Хонимлар ва жаноблар!

Барчангизни, сизлар орқали бутун халқимизни бутунги улуг айём — мамлакатимиз Конституцияси қабул қилинганининг 25 йиллик байрами билан самимий муборакбод этишга изозат бергайсиз.

Йигирма беш йил — тарих учун бир лаҳза, ҳолос. Шу қисқа даврда жонажон Ўзбекистонимиз мустақил ва суверен давлат сифатида шаклланиб, жаҳон ҳамжамиятидан муносиб ўрин эгаллади, том маънода улкан тараққиёт йўлини босиб ўтди.

Ана шу машаққатли ва шарафли йўлда эришган барча ютуқларимизни, энг аввало, Конституциямиз билан боғлашимиз, албатта, бежиз эмас. Нега деганда, Асосий қонунимиз халқимиз узоқ йиллар орзу қилган миллий мустақиллигимиз ва ривожланиш йўлимиз, инсон ҳуқуқ ва эркинликларни кафолатларини белгилаб берди.

Тўла ишонч билан айтиш мумкинки, Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси халқимиз сиёсий-ҳуқуқий тафаккурининг юксак намунасидир. У ҳеч кимга қарам бўлмасдан, эркин ва озод, тинч ва оқойишта, фаровон яшашнинг қонуний кафолати бўлиб келмоқда. Бозор муносабатларига асосланган ҳуқуқий демократик давлат, қучли фуқаролик жамияти барпо этиш борасида мустаҳкам пойдевор бўлиб хизмат қилмоқда.

Конституциямиз асосида мамлакатимизда миллий қонунийлик тизими, давлат органлари, фуқаролик жамияти институтлари шаклланди. Бугунги кунда барча жаҳонларда кенг қўлданги ислохотлар амалга оширилмоқда. Ижтимоий-иқтисодий, сиёсий ва ҳарбий салоҳиятимиз юксалиб, фуқароларимизнинг дунёқарашли тобора ўсиб бормоқда. Буларнинг барчаси, энг аввало, Бош қонунимизнинг ҳаётбахш куч-қудрати натижасидир.

Қадрият юртдошлар!

Бугун Конституциямизнинг 25 йиллик байрами нишонлар эканмиз, Асосий қонунимизни яратишда унутилмас хизмат қилган инсонлар

номини чуқур ҳурмат билан тилга оламиз.

Биринчи Президентимиз мұҳтарам Ислам Абдуганиевич Каримов раҳбарлигида 1990 йил июнь ойида тузилган Комиссиянинг икки йиллик машаққатли меҳнати натижасида Конституциянинг биринчи, иккинчи ва сўнгра учинчи лойиҳалари ишлаб чиқилди. Ушбу Комиссия аъзоси сифатида мен ана шу тарихий жараёнда бевоқиф иштирок этганимни доимо фахр билан ёслайман. Конституциянинг яратилиши билан боғлиқ қизғин баҳс-мунозаралар, турли ғоя ва фикрлар ҳали ҳам хотирамда.

Асосий қонунимиз икки марта — 1992 йил сентябрь ва ноябрь ойларида умумхалқ муҳокамага олиб чиқилди. Лойиҳалар муҳокамаида кенг жамоатчилик, бутун халқимиз фаол иштирок этиб, мамлакатимизнинг тараққиёт йўли, унинг келажагига дахлдор қўллаб-қўллаб фикр-мулоҳазалар ва таклифлар билдирди.

Умумхалқ муҳокамаси ақунларига кўра, Бош қонунимиз лойиҳасига 100 та яқин тузатишлар киритилди ва 1992 йил 8 декабрь кўни Олий Кенгаш сессиясида Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси қабул қилинди.

Мана шу ўтган чорак аср давомида мамлакатимиздаги тўб ислохот ва ўзгаришларнинг барчаси Конституциямиз асосида амалга оширилмоқда. Бу эса унинг ҳақиқатан ҳам халқимиз манфаатларига, давлатимизнинг стратегик мақсадларига тўла жавоб берадиган, ҳар томонлама пухта ишланган муҳим сиёсий ҳужжат эканидан далolat беради.

Бу билан ҳар қанча фахрлансак, гурунлансак арзийди, албатта.

Айни пайтда биз Асосий қонунимиз талабларини тўлиқ амалга ошириш борасида ҳали олдимизда улкан вазифалар турганини яхши тушунамиз. Яъни, халқимиз ҳаёт даражаси ва сифатини янада яхшилаш, инсон ҳуқуқ ва манфаатларини амалда таъминлаш бўйича ҳали кўп иш қилишимиз керак.

Энг аввало, одамларимиз ислохотлар самарасини келажакда эмас, балки бутун ўз ҳаётида ҳис этишлари зарур.

Айнан шу мақсадда биз тараққиётнинг янги босқичига қадам қўяр эканмиз, салоҳият ва имкониятларимизни ҳолис баҳолаш билан бирга, хато ва камчиликларимизни ҳам атрофлича танқидий таҳлил қилдик. Чунки ўзимиз шу ишни қилмасак, ҳеч ким бу хатоларни четдан келиб бизга айтмайди. Биз ўз келажакимизни ўзимиз қураимиз. Бу йўлда хато қилишга ҳаққимиз йўқ. Шунинг учун ҳар томонлама чуқур ўйлаб, 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини қабул қилдик. Мазкур ҳужжат моҳиятига кўра, жамият ҳаётининг барча соҳаларидаги тизимли ислохотларнинг «йўл харитаси»га айланди.

Ҳаракатлар стратегияси ижроси доирасида шу йилнинг ўзида 20 дан ортиқ қонун ва 700 дан зиёд қонуности ҳужжатлари қабул қилинди. Биз бу борада кўпгина қонунлар халқимизга маъқул эмаслигини, улар эл-юртимиз манфаати учун ишлаши кераклигини ҳисобга олган ҳолда шундай йўл тутдик. Бу ишларни келгусида албатта давом эттирамиз.

Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йўли, деб эълон қилинган 2017 йилда «Инсон манфаатлари ҳамма нарсадан улуг» деган ғоя асосида катта ишлар амалга оширилди. Бу ишлар Конституциямизнинг асосий тамойилларини рўйбга чиқаришда ана бир улкан қадам бўлди.

Албатта, бу ҳақда узоқ ва батафсил гапириш мумкин. Лекин бугунги тантанали маросим янгича мазмун ва йўналишда ўтаётганини ҳисобга олиб, мен фақат энг муҳим ўзгаришлар ҳақида тўхталиб ўтмоқчиман. Жорий йил ақунлари ва янги йилга ном бериш тўғрисида эса Ўзбекистон Республикаси Президентининг яқин кунларда Олий Мажлис палаталарига тақдим этиладиган Мурожаатномасида атрофлича фикр юритилади, албатта.

Биз кириб келаётган янги йилга халқимизнинг хоҳиш-истаклари ва манфаатларини ҳисобга олган ҳолда ном берамиз. Ўйлайманки, у сизларга албатта маъқул бўлади.

Маълумки, бу йил давлат ҳокимияти тизимида мутлақо янги институт — Ўзбекистон Республикаси Президентининг Виртуал қабулхонаси, жойларда Халқ қабулхоналари ташкил этилди. Ушбу тузилмалар барча даражадаги давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг фуқаролар билан ҳамкорлик қилиш, аҳолининг энг долзарб муаммоларини ҳал этишнинг самарали тизими-га айланди.

Ҳокимиятнинг халқ сайлаган вакиллик органлари — парламент, халқ депутатлари кенгашларининг мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий ҳаётидаги роли ва аҳамияти тубдан ўзгарди. Олий Мажлис, сиёсий партияларнинг ваколатлари босқичма-босқич кенгайтирилди, парламент ва жамоатчилик назорати институтлари мустаҳкамланмоқда.

Пойтахтимиз Тошкент шаҳрида туманлар даражасида халқ депутатлари кенгашлари таъсис этилди. Шу вақтгача пойтахт туманларининг фуқаролари бундай имкониятга эга эмас эди. Биз бу борада адолатли тиклаб, Конституциямизга тегишли ўзгаришлар киритдик. Тошкент шаҳри аҳолиси ҳам энди ўз вакиллари — депутатлар орқали туманларни бошқаришда иштирок этиш имкониятига эга бўлмоқда.

Барчангиз хабардорсиз, шу йил 24 декабрда илк бор пойтахтимиз туман кенгашларига сайловлар бўлиб ўтди. Ана шу сайловларда эл-юрт учун чинакам жон куйирадиган, одамийлик фазилатлари ва граждандлик позицияси билан аҳоли ўртасида ҳурмат-эътибор қозонган инсонлар халқ ноиблари этиб сайланалар, деб ишонамиз.

Ўтган даврда ижро этувчи ҳокимиятнинг демократлаштириш ишлари ҳам изчил оlib бориldи. Ҳукуматнинг вазифа ва ваколатлар доираси кенгайтирилиб, парламент олдида ҳисоб бериш даражаси ва масъулияти кучайтирилди. Бу Конституциянинг 7-моддасида мустаҳкамланган «Халқ давлат ҳокимиятининг бирдан-бир манбаидир» деган улугвор ғоянинг амалий ифодаси, десак, ҳар томонлама тўри бўлади.

Шу билан бирга, ҳар ким эркинлик ва шахсий дахлсизлик ҳуқуқига эга экани, жиноят содир этишда айбланаётган шахсининг айби судда аниқ бўлмагунча у айбдор ҳисобланмаслиги тўғрисидаги конституциявий нормаларни амалда таъминлаш бўйича зарур чоралар қўрилди. Албатта, бу қондани ҳаётга тўлиқ таъбиқ этиш, биринчи навбатда, судларнинг чинакам мустақиллиги, уларнинг адолатли фаолият юритиши билан чамбарчас боғлиқ.

Шу мақсадда биз суд тизимини тубдан ислоҳ қилишга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Жумладан, ягона суд амалиётини таъминлаш учун Ўзбекистон Республикаси Олий суди ва Олий ҳўжалик суди бирлаштирилди.

Судьяларни танлаш ва лавозимларга тайинлашда ноқонуний аралашувларнинг олдини олиш, очик, ошқора ва муқобил танлов тизимини яратиш мақсадида Судьялар олий кенгаши таъсис этилди.

Судья лавозимига муддатсиз тайинлаш амалиёти жорий қилинди. Биз бу борада жаҳон тажрибасини чуқур ўрганиб, ўз тарихимизда биринчи марта шундай янгиликни амалга оширдик. Шу асосда судьяларнинг фуқаролар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича мустақиллигининг кафолатлари кучайтирилди.

Солда қилиб айтганда, судья муддатсиз даврга тайинлансин, лекин у доим халқларвар бўлиб, адолатли иш олиб бурсин. Судья адолатли ҳукм чиқариши учун аввало халқни, унинг ҳаётини, дарду ташвишларини яхши билиши керак.

Ана шу ислохотларнинг мантқийқ давоми сифатида маъмурий судлар фаолияти йўлга қўйилди. Эндикда фуқароларимизнинг ҳақ-ҳуқуқлари давлат идоралари томонидан бузилса, улар ҳар бир туман ва шаҳарда тузилган маъмурий судларга мурожаат қилишлари мумкин. Хабарингиз бор, илгари ҳар бир туманда бундай судлар бўлмагани туфайли одамлар ўз муаммоларини вақтида ҳал қилолмасдан сарсон бўлар эди.

Давоми иккинчи саҳифада.

БУЮК ЎЗГАРИШЛАРНИНГ ҲУҚУҚИЙ АСОСИ

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 25 йиллиги муносабати билан 7 декабрь кўни пойтахтимиздаги «Ўзбекистон» халқаро анжуманлар саройида тантанали тадбир бўлиб ўтди. Унда давлат ва жамоат арбоблари, фан, маданият, санъат ва спорт намояндалари, кенг жамоатчилиги, хорижий давлатларнинг элчихоналари ва халқаро ташкилотлар ваколатхоналари вакиллари иштирок этдилар.

Ўзбекистон Республикаси Давлат маҳфияси янграйди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев маъруза қилди.

Бундан роппа-роса йигирма беш йил муқаддам умумхалқ муҳокамасидан кейин ҳар томонлама ва чуқур ўйланган, демократик йўл билан қабул қилинган Конституциямиз янги жамиятнинг ҳуқуқий кафолатларини шакллантирди ва мустаҳкамлади.

Президентимиз маърузасида таъкидланганидек, Асосий қонунимиз халқимизнинг сиёсий-ҳуқуқий тафаккурининг юксак намунасидир. У ҳеч кимга қарам бўлмасдан, эркин ва озод, тинч ва оқойишта, фаровон яшашимизнинг қонуний кафолати бўлиб келмоқда.

Мамлакатимизда амалга оширилаётган изчил ислохотлар, рўй бераётган оламшумул ўзгаришлар халқимиз турмуш тарзида тўб бурилиш ясади. Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йўлида «Инсон манфаатлари ҳамма нарсадан улуг», деган олижаноб ғоя устуворлик касб этиб, давлат ҳокимияти бошқарувида мутлақо янги тизим — Ўзбекистон Республикаси Президентининг Виртуал қабулхонаси, Халқ қабулхоналари

ри ташкил этилди, аҳолининг энг долзарб муаммоларини ҳал этишнинг самарали тизими яратилди.

Президентимиз ташаббуси билан 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси жамиятимиз ҳаётининг барча соҳаларидаги ислохотларни ҳаракатта келтирувчи кучга айланди.

Йил давомида мамлакатимизда амалга оширилган ишлар «Халқ давлат идораларига эмас, давлат идоралари халққа хизмат қилиши керак», деган давлат замирига қурилди. Бу эса юртдошларимиз қалбига акс-садо бериб, барчамизни Ватан тақдирига дахлдорлик туйғуси билан яшаш, халқимизнинг фаровон ҳаётини таъминлаш йўлида бор куч-ғайратини сафарбар этишга руҳлантирди.

Тантанали маросим бугунги кунда юртимизда амалга оширилаётган изчил ислохотлар, ҳаётимизда рўй бераётган улкан ўзгаришлар акс этган катта концерт дастури билан яқунланди.

ЎЗА

ДАВЛАТИМИЗНИНГ ЮКСАК МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг фармонларига мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 26 йиллиги арафасида мамлакатимизни ҳар томонлама ривожлантириш, юртимиз тинчлиги ва оқойишталигини мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшган, ижтимоий-иқтисодий ва маънавий-маърифий соҳаларда фидойийлик қўрсатган бир гуруҳ юртдошларимиз давлат мукофотлари — фахрий унвонлар, орден ва медаллар билан тақдирланган эди.

Тошкентда 7 декабрь кўни Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев иштирокида ана шу юксак мукофотларни тантанали топшириш маросими бўлиб ўтди.

Давлатимиз раҳбари йиғилганларни юксак унвонлар, орден ва медалларга сазовор бўлгани муносабати билан самимий қутлади. Улар орқали барча ватандошларимизни Конституциямиз қабул қилинганининг 25 йиллиги билан муборакбод этди.

Шавкат Мирзиёев бугун юртимизда амалга оширилаётган барча ислохотлар Конституциямиз ва Ҳаракатлар стратегиясига асосланишини алоҳида таъкид-

лади. Якунига етиб бораётган йилда амалга оширилган ишларга тўхталар экан, халқ билан мулоқотда бўлиб, одамларнинг оғирини енгил қилишга асосий эътибор қаратилганини қайд этди.

Дарҳақиқат, Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йилида оддий одамлар билан мулоқотнинг мутлақо янги ва самарали тизими йўлга қўйилди. Президентнинг Виртуал қабулхонаси ва Халқ қабулхоналарига 1,5 миллиондан зиёд мурожаат келиб тушди ва уларнинг 1 миллиондан ортиги ижобий ҳал этилди.

Бугунги кунда дунёдаги нуфузли экс-

перт ва мутахассислар ҳам халқ билан мулоқотнинг бундай усули катта самара бераётганини эътироф этмоқда.

Халқимиз Яраттандан аввало тинчлик-хотиржамлигини сўрайди. Шундан сўнг ўз уйим, бошпанам бўлса, оилам, бола-чакам билан соғ-саломат яшасам, дейди. Биз халқимизнинг ана шундай орзу-ниятларини рўйбга чиқариш учун иккита масалага, яъни ички ишлар ва соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилишга алоҳида эътибор қаратаёلمиз, деди Шавкат Мирзиёев.

Бу борада, албатта, улкан ишлар амалга оширилди. Учасига профилактика инспекторларига хизмат машиналари ва уй-жойлар ажратилмоқда. Ҳафтининг ҳар пайшанба кўни «Хуқуқбузарликлар профилактикаси кўни» сифатида белгиланди. «Хавфсиз шахар» лойиҳаси амалга оширилмоқда.

Давоми учинчи саҳифада.

ФИДОКОРОНА МЕҲНАТИНГ МУНОСИБ ЭЪТИРОФИ

Ўзбек Миллий академик драма театрида фан, таълим, соғлиқни сақлаш, адабиёт, маданият, санъат, маънавият ва маърифат, оммавий ахборот воситалари ҳамда ижтимоий соҳанинг бошқа йўналишларида меҳнат қилаётган юртдошларимиздан бир гуруҳга давлатимизнинг юксак мукофотларини топширишга бағишлаб тадбир ўтказилди.

Орамизда шундай инсонлар борки, улар қалбига Ватанини севиш ҳисси янада чуқур акс этган. Бундай одамлар юрт ғамини еб, эл дарди-ташвиши билан яшайди. Улар ҳоҳ ўқитувчи, ҳоҳ шифокор, ҳоҳ оддий ишчи, ҳоҳ ижодкор бўлсин бетиним меҳнат қилмоқда, мамлакатимиз равнақи йўлида бор кучи, иқтидорини сарфламақда. Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев раҳнамолигида амалга оширилаётган тараққиётнинг янги босқичида бундай инсонлар сафи янада кенгайди.

2017 йил — Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йилида ана шундай юртдошларимиздан бир гуруҳи давлатимизнинг юксак мукофотлари билан тақдирланди. Тадбирда сўзга чиққанлар Ватанимиз мустақиллигини мустаҳкамлаш, миллий ғояни ривожлантириш, маънавиятимизни кучайтириш, ёшларни она юртга муҳаббат, истиклол ғояларига садоқат руҳида соғлом ва баркамол эдик тарбиялаш йўлидаги самарали хизмати, жамоат ишларидаги фаол иштироки учун фахрий унвонлар ва орденлар билан тақдирланган юртдошларимиз барча учун ибрат эканлигини қайд этди.

Ана шундай юксак эътирофга сазовор бўлганлар орасида «Ўзбекистон» нашриёт-матбаа ижодий уйининг 6-баразиди чоп этувчиси Юсуфжон Эргашев ҳам бор. «Меҳнат шухрати» орденини қўқсила таққан бу инсон салкам қирқ йилдан бери шу соҳада меҳнат қилиб келмоқда. Шундай экан, бирон ўзбек хонадони бўлмаса керакики, у чоп этган китоблар кириб бор-

маган бўлса. Энг муҳими, матбаа устасининг касбга садоқати, ишга талабчанлиги, юқори касб малакаси бугун қўллаб-қўлловчи тажриба мактаби бўлмоқда.

— Ўтган йиллар давомида музейимизга келган меҳмонларни таҳлил қилганимизда, уларнинг аксарияти ёшлар эканлиги аниқланди, — дейди Ўзбекистон тарихи давлат музейи директори, «Ўзбекистон Республикасида хизмат қўрсатган маданият ходими» фахрий унвони соҳибаси Ж.Исмомов. — Бу эса бугун музейлар ёшларни маданий, тарихий, ўтмиш, илм-фан ёдгорликлари, халқимизнинг турмуш тарзи ва анъаналари, санъат асарлари билан таништириш, уларда ватанпарварлик туйғусини юксалтиришга хизмат қилаётганидан далolatдир.

Ўзбекистон Фанлар академиясининг Геномика ва биоинформатика маркази директори ўринбосари Забардаст Бўриев «Шухрат» медали билан тақдирланди.

— Давлатимиз раҳбари бошчилигида мамлакатимизда илм-фан ривожланишига алоҳида эътибор қаратилмоқда, — дейди олим. — Бунинг самарасида бизнинг марказ ҳам янги бинога эга бўлди, энг замонавий лаборатория асбоб-ускуналари билан жиҳозланди. Натижада марказимизда жаҳонда биринчи бўлиб янги «ген нокаут» технологияси яратилди, дунёнинг 140 дан ортиқ мамлакатига патентланди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Х.Султонов сўзга чиқди.

Малоҳат ХУСАНОВА,
ЎЗА муҳбири

“...МАЪРИФАТДАН МОҲТОБ АЙЛАБ”

Ҳамкорликнинг янги даври

Жанубдаги энг яқин қўшничи, дўст мамлакат — Афғонистон билан Ўзбекистон халқларини қадим-қадимдан ягона тариху миллий қадриятлар уйғунлиги бир-бирига боғлаб туради. Ёшлик човлари қадим Самарқандда бўлиб олган буюк мутафаккир шоиримиз, миллий адабий тилимиз асосчиси ҳазрат Навоийнинг Ҳиротда туғилиб-ўсгани ва шу шаҳарда абалй қўнм тоғгани, буюк аллома Абу Райҳон Беруний ҳамда мавлоно Лутфий, Камолдин Беход, Мирзо Бобур, Бобораҳим Машраб каби бетакдор ижодкорларимиз тақдир ҳам шу диёр билан боғлиқ ҳолда кечгани, уларнинг муборак зиёратгоҳлари мавқудлиги бизни руҳан афгон лиёрига бўлган қизқиш ва эҳтиромимизни янада оширади.

Кейинги из йил мобайнида кечган долғали давр сурунлари бир дарадан сув ичган икки халқнинг ўзаро яқин муносабатларини муайян даражада мураккаблаштирган бўлса-да, қадимий қароқилиш рипшталари асло узилган эмас. Ҳамон устоз Гафур Ғуломнинг Ҳиротдаги Навоий бобомиз қабрини зиёрат қилиб ёзган ушбу мисралари қўлоқларимиз остида сало бериб туради:

Дилим равшанлигини ҳиссин йўлида
офтоб айлаб,
Мазоринг бошида турмақдурмен
сарҳисоб айлаб,
Қулогинг сўз эшитмас бўлса ҳам
қалбдан хитоб айлаб,
Ватандошлар саломин неча жидлин
бир китоб айлаб,
Навоий деб Мусаллога келибмен
интихоб айлаб...

Улуг шоиримиз Абдулла Орифининг сонинчу армонга йўрилган бетакдор сатрлари ҳам бу борадаги дилдошлигимиз саҳифаларини безати тайин. Президентимиз Шавкат Мирзиёев тақдирига бинонан Афғонистон Ислам Республикаси Президенти Муҳаммад Ашраф Фани жанобларининг 4-6 декабрь кўнлари мамлакатимизга қилган расмий ташрифи эса, Ўзбекистон ва Афғонистоннинг яқин қўшничилик ва дўстона муносабатлари тарихида янги саҳифа очди. Шу ҳақда мушоҳида қўриганда, аввало, бир муҳим жиҳат эътиборни жалб этади: давлатимиз раҳбари сентябрь ойида бўлиб ўтган БМТнинг 72-сессиясидаги нутқида Афғонистон масаласида алоҳида эътибор қаратиб: «Донинидам афғон халқи ўз тақдирини ўзи мустақил ҳал қилишга ҳаққидир, — деб таъкидлаган эди. — Бу жафокаш юрда тинчлик ўрнатишга қўмаклашиш йўлидаги бизнинг умумий қатъий ҳаракатларимиз асло суеяимаслиги лозим».

Давоми учинчи саҳифада.

КОНСТИТУЦИЯ – ЭРКИН ВА ФАРОВОН ҲАЁТИМИЗ, МАМЛАКАТИМИЗНИ ЯНАДА ТАРАҚҚИЙ ЭТТИРИШНИНГ МУСТАҲКАМ ПОЙДЕВОРИДИР

Президент Шавкат Мирзиёевнинг Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 25 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузаси

Бошланиши биринчи саҳифада.

Судларнинг халқ олдидаги масъулиятини ошириш мақсадида янги тайинланаётган судьялар тегишли ҳудуд жамоатчилиги, маҳалла фаоллари муҳокамасидан ўтказилмоқда.

Биз нима учун бундай тартибни жорий этдик? Кўпгина жойларда одамлар судларнинг раисини ақсарият ҳолатда танимаслиги, суд идоралари эса халқ ҳаётидан, унинг дарду ташвишларидан узоқлиги маълум бўлди.

Эндликда фуқароларнинг ижобий фикри мавжуд бўлган тақдирдагина судьяликка номзодлар лавозимга тайинланмоқда.

Суднинг тарбиявий ролини кучайтириш, унинг фаолиятида очиклик ва ошқораликни таъминлаш, суд ҳукмларини қабул қилишда жамоатчилик фикрини инобатга олишга жиддий эътибор қаратилди.

Шу мақсадда суд ишларини сайёр тартибда кўриш йўлга қўйилди. Биргина жорий йилнинг ўтган даврида судлар томонидан 373 минг 256 та иш кўриб чиқилган бўлса, шундан 169 минг 289 таси ёки 45 фоиз сайёр суд муҳокамаларида кўрилди.

Ишларни назорат тартибда кўриш муддатлари уч йилдан бир йилга қисқартирилди. Апелляция ва кассация инстанциялари босқичида иш юзасидан юқори суд инстанцияси томонидан якуний қарор чиқариш кафолатлари мустаҳкамланди. Чунки, илгари Олий суд масъулиятини ўз зиммасига олишни истамас эди. Янги тартиб жорий этилиши билан фуқароларимизнинг судма-суд оворая сарсон бўлиб юриши каби салбий амалиётга барҳам берилди.

Кўпчилик яхши билади, илгари қарийб 90 фоиз жиноий ишлар қайта терговга юборилар эди. Эндликда судлар томонидан жиноят ишларини қўшимча терговга қайтариш тартиби бекор қилинди. Бу эса суд ва тергов органларининг ҳақиқатни аниқлаш, шунингдек, қонуний, асосли ва адолатли қарорлар қабул қилиш борасидаги масъулиятини оширди.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, жорий йилнинг 10 ойи давомида судлар томонидан 191 нафар шахсга нисбатан оқлов ҳукмлари чиқарилди. Ҳолбуки, илгари битта оқлов ҳукми чиқариш ҳам судлар фаолиятида ўта кам учрайдиган ҳолис эди.

Терговнинг сифати яхшиланиб, терговчилар масъулиятини оширилди. Хусусан, шу давр мобайнида тергов органлари томонидан 238 та ҳолатда жиноий ҳолиса юз бермагани аниқланди. 302 та ҳолатда жавобгарликка тортиш муддати ўтгани, 370 та ҳолатда айбдорлар қилмишига чин қўнгилдан пудаймон бўлгани инобатга олинди. 549 та ҳолатда қилмиш ихтимойи хавфлилик ҳусусиятини йўқотгани, 1 минг 636 та ҳолатда қилмишда жиноят таркиби йўқлиги исботланди. Ана шундай асосларга таяниб, 3,5 мингдан ортиқ жиноят иши тўғатишди.

Ҳар бир ҳукмнинг қонуний ва адолатли бўлишини таъминлаш мақсадида жамоатчилик фикрини инобатга олиш амалиёти йўлга қўйилди.

Маҳалла фуқаролар йиғинлари, Ўзбекистон ёшлар иттифоқи туман ва шаҳар кенашлари, хотин-қизлар қўмиталари қафиллиги асосида судланувчиларга, айниқса, ёшларга озоқликдан маҳрум қилиш билан боғлиқ бўлмаган жазо турлари тайинланмоқда. Уларнинг тўғри йўлга қайтишлари учун яна бир бор имконият берилмоқда. Хусусан, шу йилнинг ўзида маҳалла фуқаролар йиғинлари қафиллиги асосида — 152 нафар, Ёшлар иттифоқи қафиллиги асосида — 18 нафар, хотин-қизлар қўмиталари қафиллиги асосида — 3 нафар, жами 173 нафар фуқарога нисбатан жазо тайинлашда жамоатчилик қафиллиги эътиборга олинди. Бу фуқароларнинг 38 нафарини ёшлар, 18 нафарини вояга етмаганлар, 11 нафарини аёллар ташкил этди. Масалан, биргина Шайхонтоҳур туманида 15 нафар шахсга нисбатан жазо тайинлашда маҳалла фуқаролар йиғинларининг қафиллиги эътиборга олинди.

Ана шундай ишлар натижасида мамлакатимиз бўйича 63 нафар шахс суд залидан қамқовдан озод қилинди, 11 нафар шахс жавобгарликдан озод қилинди, 97 нафар шахсга нисбатан енгилроқ жазо тури қўлланди.

Хурматли маросим қатнашчилари, келинг, ўзимизга бир савол берилик: аслида, одамни суд қилишдан мақсад нима? Уни тарбиялаш, тўғри йўлга солиш эмасми? Жиноятчиликнинг олдини олиш эмасми?

Лекин инсонни фақат жазолаш билан, фақат репрессив усуллар билан тарбиялаб бўлмайди. Бунга ҳаётнинг ўзи кўп бор исботлаган. Инсонни тарбиялаш учун бутун жамият ҳаракат қилиши, авваламбор, жиноий ҳолатларни туғдирадиган сабаб ва омилларни ҳаётимиздан бартараф этишимиз керак. Барчамиз биргаликда шу ишга ҳисса қўшимизки керак.

Айни вақтда ҳаммамиз яхши тушунамизки, суднинг мустақиллигини таъминлаш, уни инсон манфаатларининг чинакам ҳимоячисига айлантириш учун ҳали кўп иш қилишимиз зарур.

Аҳоли бундан ўзгарилаётган очик мулоқот натижалари бир ҳақиқатни яққол кўрсатмоқда: суд-тергов амалиётида далилларни тўғлаш ва баҳолашда қонунийлик ва ҳолисликни таъминлашга тўқсинлик қиладиган ҳолатлар тўлиқ бартараф этилган.

Шунинг учун ҳам ўтган ҳафтада “Суд-тергов фаолиятида фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари кафолатларини кучайтириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги Президент Фармони қабул қилинди. Ушбу Фармонга биноан бундан буён Ўзбекистонда қийноққа солиш, руҳий, жисмоний босим ўтказиш ва бошқа зуравонлик ҳолатларига мутлақо йўл қўйилмайди. Бундай жиноий қилмишларни содир этган ҳар қандай шахс, у ким бўлишидан қатъи назар, муқаррар равишда жавобгарликка тортилади.

Жиноят ишлари доирасида ноқонуний усуллар билан олинган ҳар қандай маълумотлардан, жумладан, аудио ва видео материаллардан, ашёвий далиллардан фойдаланиш қатъиян тақиқланди. Қийноққа солиш, ҳимояга бўлган ҳуқуқни бузиш, инсонни алдаш ва тергов жараёнида бошқа ноқо-

нуний усулларни қўллаш ман этилди.

Далилларни сохталаштириш учун алоҳида жиноий жавобгарлик жорий қилинади.

Эндликда адвокатлар жиноят иши бўйича далилларни тўғлаш ва тақдим этиш ҳуқуқига эга бўлади. Бу далиллар тергов ва суд идоралари томонидан мажбурий текширилиши ва баҳола-ниши керак.

Қийноққа солиш каби ноқонуний усулларни қўллашни қатъиян ҳислаш мақсадида тергов ва вақтинча сақлаш ҳисбоналари видеокузатув воситалари билан жиҳозланади.

Энг муҳими, ноқонуний усуллар қўллаш тўғрисидаги биронта ҳам хабар эътиборсиз қолмаслиги шарт. Прокуратура органлари ҳар бир ҳолат бўйича чуқур текширув ўтказиб, айбдор шахсларнинг муқаррар жавобгарлигини таъмин-лайди.

Нега мен бу ҳақида қуйиб-пишиб гапиряп-ман? Президент фармон қабул қилди, шу билан ҳамма нарса ўз-ўзидан ҳал бўлади, деб ўйла-манглар. Лекин бу фармон ҳали фақат қорғозда, уни амалга ошириш учун ҳаммамиз биргаликда ҳаракат қилмасак, қўтилган натижага эришиш қийин бўлади.

Биз суд-ҳуқуқ соҳасини тўдан ислоҳ қилиш-га алоҳида аҳамият бераётганимиз бежиз эмас. Чунки, Конституциямизда мустаҳкамланган инсон ҳуқуқларини таъминлаш ушбу ислохот-ларнинг амалий натижаси билан бевосита боғ-лиқдир.

Бу жараёнда энг асосий эътибор фуқаролари-мизга ўз ҳуқуқларини рўёбга чиқариш учун кенг имкониятлар яратишга қаратилди. “Жисмоний ва юридик шахсларнинг муурожаатлари тўғрисида”-ги Қонун янги таҳрирда қабул қилинди. Шу асо-да аҳоли учун мақбул бўлган усуллар — “ишонч телефонлари” ва тезкор алоқа телефонлари орқали ҳамда видеоконференцалоқа воситасида муурожаат қилиш тартиби жорий этилди.

Фуқароларимизнинг Конституцияда муҳраб қўйилган давлат органлари ва муассасаларига, халқ вакилларига муурожаат қилиш ҳуқуқини та-минлаш мақсадида оммавий учрашувларда му-урожаатларни қабул қилиш тартиби белгиланди. Бутунги кунда фуқароларимиз мансабдорлар ол-дига эмас, балки мансабдор шахсларнинг ўзи халқимиз олдида бормоқда. Бу — катта ўзгариш.

Айни вақтда кўп раҳбарлар булар ҳаммаси вақтинча, бир йиллик иш, деган ҳам ҳаёл билан юрибди. Аммо улар шуни қўлгага қўйиб олсин, кўприклар алпақачон ёниб кетган. Энди ҳеч қачон орқага қайтмаймиз.

Жорий йилда суд, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ва назорат органлари ҳамда тижорат банклари раҳбарлари мамлакатимизнинг қўллаб-қўллаг-рида сайёр қабуллар ўтказди. Бу қабулларда коррупцияга қарши курашни, унинг олдини олиш билан боғлиқ муаммолар бўйича 43 минг 127 нафар фуқаро иштирок этди.

Бу тадбирларда фуқаролар томонидан кредит ажратиш, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ва суд органлари қарорларига доир, бандлик ва иш ҳақи тўловлари, талбиркорлик, электр ва табиий газ таъминоти, соғлиқни сақлаш ва бошқа масала-ларга оид 22 минг 186 та муурожаат билдирилди. Муурожаатларнинг 6 минг 484 таси жойида ҳал этилди, 15 минг 702 таси тегишли органларга кўриб чиқиш учун топширилди. 94 та ҳолат юзасидан хизмат текширувлари тайинланиб, айбдор шахсларнинг жавобгарлиги белгиланди.

Илгари Бош прокуратура, суд ва бошқа орган-лар раҳбарларининг вилоятларга боришга вақти йўқ эди. Улар Тошкентда ўтириб иш кўрар эди. Шунинг учун ҳаётдан, одамларни қийнаётган муаммолардан узоқлашиб кетган эди.

Шу борада яна бир муҳим ҳужжат — “Ҳуқуқий ахборотни тарқатиш ва ундан фойдаланишнинг таъ-минлаш тўғрисида” янги Қонун қабул қилинди. Унда фуқароларнинг ҳуқуқ ва манфаатларига ҳақс-дор бўлган ҳужжатлар ва бошқа материаллар бил-дан танишиб чиқиш имконияти янада оширилди.

Бундан кейин фуқароларимиз ҳар қандай давлат органи, бошқа ташкилотлар ва мансабдор шахслардан ҳуқуқий ахборотни ҳеч қандай чекловсиз олиши кафолатланди.

Нима учун бундай қоида жорий этилди? Одам-лар сўраб бурса, тумандаги энг кичик амалдор ҳам бирорта ҳужжатни уларга бермайди. Бунга -катталар рўхсат бермайди, деб баҳона қилади. Энди бундай “ўйин-ўй” кетмайди. Негатенда, эндиликда Президентдан бошлаб энг қуйи бун-даги раҳбарларгача халқимиз хизматида бўлади.

Инсон ҳуқуқлари бўйича миллатий институтла-риш тизимини тақомиллаштириш бориш ҳам эътиборимиз марказида бўлди.

Конституциямизда муҳраб қўйилган “Ҳар бир шахс муқдор бўлишга ҳақли” ҳаса “Хусусий мулк бошқа мулк шакллари каби ҳақсиз ва давлат ҳимоясида” деган нормаларни амалда рўёбга чиқариш мақсадида янги институт — Ўзбекис-тон Республикаси Президенти ҳузурида Талбир-корлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакил институти тасис этилди.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили фаолияти тақомиллаштирилди. Унинг жазони ижро этиш муассасаларида назоратни амалга оширишга оид ваколатлари кенгайтирилди.

Адашиб жиноят йўлига кирган ёки содир этган қилмишдан чин дилдан пушаймон бўлган инсонларга яна бир бор имкон бериш, уларни жамиятга, оиласи бағрига қайтариш муҳим ижтимоий масалалардан бири ҳисобланади. Негатенда, улар ҳам Ўзбекистон фуқаролари, шу юрт фарзандларидир.

Бутунги тарихий сана арафасида мен Президент сифатида ўзимнинг конституциявий ваколатимдан фойдаланиб, судлар томонидан ҳукм қилинган 2 минг 700 нафар шахсини афв этиш тўғрисидаги Фармонни имзоладим.

Бундай Фармон Ўзбекистон тарихида бирин-чи марта қабул қилинди.

Мен шу ўринда бир нарсани алоҳида тушу-нтириб ўтмоқчиман. Юридик соҳадан йироқ бўлган одамлар амнистия ва афв деган тушунчаларнинг фарқида бормаслиги сир эмас.

Ҳаммамизга яхши маълум, шу вақтгача мам-лакатимизда ҳар йили амнистия актлари қабул қилинар эди. Амнистиянинг асосий мазмунини шун-дан иборатки, у аввал жиноятлар тоифасини бел-гилаб берили, кейин эса ана шу жиноятлар тоиф-фасига тушадиган шахслар аниқланади.

Албатта, амнистия жиноят содир этган одам-ларни кечириб бўйича муҳим механизмлардан бири. Бироқ, таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, олдиндан чуқур ўрганмасдан туриб жавобгарлик-дан озод қилишни белгилаш қилмишига пушай-мон бўлмаган, етказилган зарарни тўлиқ қоп-ламаган шахслар ҳам амнистия доирасига кириб қолишга сабаб бўлган. Бу масалада, минг афсуски, коррупция ҳолатлари ҳам бўлган деб айтсак, тўғри бўлади. Прокуратура, ички ишлар ва суд идораларида ҳам бундай номаъқул ишларга йўл қўйилган.

Бу эса амнистияга тушган кимсаларда жазони ҳис этмаслик, бизга ҳамма нарса мумкин, деган нотўғри кайфиятнинг шаклланишига олиб келган.

Энг ёмони, амнистияни қўллашда жабрлан-ган тараф ва жамоатчилик фикри инобатга олин-маган, бу эса фуқароларнинг ҳақли эътирозла-рига сабаб бўлмоқда. Шунинг учун, афсуски, амнистия бўйича озод қилинган шахслар томо-нидан қайта жиноят содир этиш ҳолатлари ҳам учрамоқда.

Ана шу ҳолатларни инобатга олиб, махсус комиссия томонидан жазо ўтаётган ҳар бир шахс билан алоҳида суҳбат ўтказилди, у яшаган маҳалла аҳли, жабрланган одамларнинг фикри ўрганилди.

Бу жараёнда содир этилган жиноятнинг оғир-лик даражаси, суд тайинлаган жазонинг қанча-лик адолатли экани ҳам эътиборга олинди. Чуқур таҳлил ва ўрганишлар натижасида чин қўнгил-дан пушаймон бўлган, жиноятни билиб-билмай содир этган, тузалиш йўлига қатъий ўтган маҳкумларнинг аниқ доираси белгиланди ва айнан шундай шахслар афв этилди.

Ўйлайманки, Президент томонидан кечирил-ган ҳар бир шахс ўзига билдирилган ишончни оқлаб, юртимизда амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотларга муносиб ҳисса қўшади, жамиятга ўз ўрнини топади.

Мен бундан ҳам кўпроқ одамни афв этишга ҳам тайёр эдим, лекин жамиятимиз ҳали бунга тайёр эмас. Бунинг учун жамиятимизда афв эти-лаётган маҳкумларни қафилликка олиш муҳити ва масъулияти тўла қарор топиши керак.

Шу ўринда яна бир муҳим масалага эътибо-рингизни қаратишни жоиз, деб биламан.

Маълумки, давлат органларига қалбларини тап-лашда эътибан сақлаиб қолган, қўштирноқ ичи-даги бир “тизим” мавжуд эди. У ҳам бўлса, янги қариндошлари султанган, деб фуқароларни ишга қабул қилмаслик ёки юқори лавозимларга тай-инламаслик билан боғлиқ. Бундай номаъқул ёнда-шув тўғайли қўллаб ёшларимиз, малакали мутахассисларимиз “беайб айбдор бўлиб”, яқин қариндошларининг қилмишлари учун жабр тортиб келдилар.

Ўзингиз айтинг, бу адолатданми? Менинг фикримча, адолатдан эмас. Нима сабабдан бир жиноят учун бутун бир авлод жазо бериши керак? Отасининг қилмиши учун нега фарзанд-лари ёки ака учун ука жазо бериши керак?

Демократик нормаларга ҳам, ҳаётнинг бутун-ги талабларига ҳам мутлақо тўғри келмайдиган бундай адолатсиз “тизим”дан биз энди бутунлай воз кечамиз.

Чунки халқимизга нисбатан собиқ тузум даврида, айниқса, ўтган асрнинг 37-йилда қилинган адолатсизликлар ўзи етарли албатта. Бундай ярамас ишлар бизнинг ҳаётимизда энди мутлақо бўлмаслиги керак.

Хурматли юртдошлар!

Конституциямизнинг 37-моддасида белги-ланган мажбурий меҳнатни таққидлаш тўғриси-даги қоидага қатъий амал қилиш учун йил давомида бир қатор ишлар бажарилди. Хусусан, таъсирчан парламент ва жамоатчилик назора-ти ўрнатилди. Фуқароларининг кафолатланган меҳнат ҳуқуқларини таъминлаш масалалари бўйича Парламент комиссияси тузилди. Депу-тат ва сенаторлардан иборат ишчи гуруҳлар республикамизнинг барча ҳудудларига чиқиб, бошлар меҳнат ва мажбурий меҳнатга йўл қўймаслик бўйича парламент назоратини амалга оширмоқда.

Мана, бу йил ҳаммангиз кўрдингиз, эшитдин-гиз, биз бюджет ташкилотлари ходимлари ва талабаларни мажбурий равишда пахта теримига чиқаришни қатъиян тақиқладик.

Пахта мавсумида Халқаро меҳнат ташкилоти томонидан бошлар меҳнати ва мажбурий меҳнатнинг олдини олиш бўйича тизимли мониторинг йўлга қўйилди.

Бу муҳим масалани аввало ўзимиз қаттиқ назоратга олганимиз тўғайли биронта салбий ҳолат аниқланмади. Амалга оширилган ишлар самараси халқаро ташкилотлар, қолаверса, кенг жамоатчилик томонидан эътироф этилмоқда.

Инсон ҳуқуқларини таъминлашга қаратилган ҳаракатларимиз Бирлашган Миллатлар Ташки-лотининг Барқарор тараққиёт мақсадларига тўла ҳамоҳангдир.

Бу ҳолат тарихимизда биринчи марта Ўзбеки-стонга ташриф буюрган Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Инсон ҳуқуқлари бўйича Олий комиссари Зайд Раал ал-Ҳусайн ҳамда Дин ва эътиқод эркинлиги масалалари бўйича махсус маърузачиси Аҳмад Шоҳид томонидан ҳам эъти-роф этилди.

Таъкидлаш керакки, Конституциямизда Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларациясининг асосий принциплари ўз ақсини топган. 2018 йил ушбу декларациянинг 70 йилгича бутун дунёда кенг нишонланади. Биз ҳам инсон ҳуқуқларига оид биринчи универсал халқаро ҳужжат бўлган мажкур декларациянинг мазмун-моҳиятини атрофлича тартиб этиш учун махсус Давлат дастурини қабул қилдик.

Ана шундай амалий тадбирларимизнинг яку-ни сифатида 2018 йил ноябрь ойда Самарқанд шаҳрида Инсон ҳуқуқлари бўйича Осн халқаро

анжуманини ўтказиш ташаббуси билан чиқмоқ-дамиз.

Ҳаммангизга аёнки, инсон ҳуқуқ ва эркин-ликларини таъминлашда ички ишлар идоралари гоёт муҳим аҳамиятга эга. Шу нуқтан назардан ўтган даврда ушбу идораларнинг фаолияти ҳам тўдан ислоҳ қилинди. Халқ манфаатларига хизмат қилиш улар фаолиятининг асосий мезони этиб белгиланди.

Жиноятчиликнинг олдини олиш мақсадида янги дастур ва режалар амалга оширилмоқда. Жумладан, соҳага ахборот-коммуникация технологиялари кенг жорий этилмоқда. Маҳал-лалар, кўчалар, савдо ва хизмат кўрсатиш объектларида 114 мингдан ортиқ видеокузатув воситаси ўрнатилди. Уларнинг ёрдамида 10 мин-гта яқин жиноят фош этилди.

Йил давомида жиноятчилик даражаси 2016 йилга нисбатан 14 фоизга камайди ва бунда ана шу ишларнинг аҳамияти катта бўлди.

Янги йилдан бошлаб жиноят содир этилмаёт-ган маҳалла профилактика инспекторининг ойлик иш ҳақида 50 фоиз устамга қўшиб берила-ди. Аксинча, ўз ҳудудда жиноятнинг кўпайишига йўл қўйган профилактика инспекторининг ойлигидан эса 50 фоиз ушлаб қолади.

Узоқ тумандан келиб профилактика инспек-тори бўлиб ишлаш мумкин эмас. Шунинг учун уларни уй-жой, хизмат машиналари билан таъминлаш масаласига алоҳида эътибор бера-ятимиз.

Бу соҳадаги мақсадлигини қисқача ифода этадиган бўлсак, биз келажакда эл-юртимизнинг ишончи ва меҳрини қозонган, том маънодаги хал-қларар ички ишлар тизимини яратилиши керак.

Албатта, “Хавфсиз шаҳар” лойиҳасини ҳаётга татбиқ этиш натижасида бу борадаги ишлари-миз самараси янада ортиб боради.

Айни вақтда бу ишлар катта йўлнинг бошла-ниши, дастлабки босқич эканини ўзимизга яхши тасаввур этамиз. Жамиятимизда “Қонун ва адо-лат — устувор, жиноятга жазо — муқаррар” деган принципни қарор топтириш учун бор куч ва имкониятларимизни сафарбар этамиз.

Мазкур йўналишдаги эътиборга молик ишлар қаторида коррупцияга қарши курашишнинг яхлит тизми яратилганини алоҳида таъкидлаш лозим.

«Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида»ги Қонуннинг қабул қилиниши давлат аппарати ва фуқаролик жамияти институтларининг ушбу хавфли иллат билан курашдаги куч ва имкони-ятларини бирлаштириш имконини берди.

Ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг фаолият мазмунини бутунлай ўзгармоқда. Ҳуқуқбу-зарликлар профилактикаси ва жиноятчиликка қарши курашишнинг мутлақо янги тизими яратилди. Фақат жазолаш билан қўрқитиб, ҳуқуқбузарликларнинг оқибати билан курашиш эмас, балки ноқонуний ҳаракатлар содир этилишининг барвақт олдини олиш энг дол-зарб вазифага айланди.

Маълумки, Асосий қонунимизда “Давлат халқ иродасини ифода этиб, унинг манфаатларига хизмат қилиши” тўғрисидаги норма белгилаб қўйилган. Унинг ижросини амалда таъминлаш мақсадида Маъмурий ислохотлар концепцияси қабул қилинди.

Концепцияга асосан давлат бошқаруви тизи-мини тўдан ислоҳ қилишнинг 6 та устувор йўна-лиши белгиланди ва махсус “Йўл харитаси” бўйича 100 дан ортиқ ижро ҳоқимияти органлари фао-лияти қайта кўриб чиқилмоқда.

Маъмурий ислохотларни амалга оширишдан асосий мақсад — ихчам ва профессионал ижро органлари тизимини, замонавий менежментга асосланган бошқарув тизимини яратишдан иборат.

Шу борада бир фикрни ҳаммамиз чуқур тушуниб олишимизни истардим.

Бутунги кунда мамлакатимизда олиб борила-ётган ислохотлар самараси авваламбор юксак маънавиятли, мустақил фикрлайдиган, Ватани-миз тақдир ва истиқбол учун масъулиятни ўз зиммасига олишга қодир ёш кадрлар сафини кенгайтиришга бевосита боғлиқ.

Шу мақсадда яна бир муҳим ҳужжат — “Ёшлар-га оид давлат снбсати самаралорлигини ошириш ва Ўзбекистон ёшлар иттифоқи фаолиятини қўллаб-қувватлаш тўғрисида”ги Фармон қабул қилинди.

Бу ҳақда гапирганда, Ўзбекистон аҳолисининг 60 фоизидан зиёдини 30 ёшгача бўлган ёшлар ташкил этишини таъкидлаш лозим. Биз ёшлар учун уларнинг соғлом тутилишидан бошлаб, токи мустақил ҳаётга киргувчиа барча зарур шароит-ларни яратиб бериш мақсадида қандай катта иш-ларни амалга ошираётганимиз сизларга яхши маълум.

Мана, биз Самарқандда Имом Бухорий но-мидаги Халқаро илмий- тадқиқот марказини, Тошкент шаҳрида эса Ислом цивилизацияси марказини барпо этмоқдамиз. Бу ишларни ким-гадир қўз-қўз қилиш учун амалга ошираётга-нимиз йўқ. Мақсадимиз — ислом динининг ҳақиқий инсонпарварлик моҳиятини, маъри-фий исломни болаларимиз онгига сингдириш. Шу йўлда бизнинг буюк аجدларимиз қан-дай улуг ишларни амалга оширганлари ҳақида улар ана шундай масканларга келиб ўзлари учун керакли бўлган энг муҳим бўлган билим ва та-саввурларга эга бўлади. Энг асосийси, уларнинг қалбда бой тарихимиз, маданий меросимиз билан фخرланиш тўғриси камол топади.

Айни пайтда фарзандларимиз тарбиясида энг асосий бўгин ҳисобланган мактабгача таълим тизимининг замон талабларига мос келмаслиги ҳам сир эмас. Ушбу соҳага бир пайтлар эътибо-римизни сусайтириб юборганимиз оқибатида кўпгина муаммолар йиғилиб қолганини очик айтиш лозим.

Боғча тарбиясини кўрган боланинг онги, дунёқараш қандай юқори бўлишини бутун кимгадир исботлаб ўтиришининг, ўйлайманки, ҳеч қандай ҳожаги йўқ.

Бу ҳолатларнинг барчасини ҳисоба олиб, Мактабгача таълим вазирлиги ташкил этилди. Мазкур вазирлик зиммасига маъмурий ислохот-лар доирасида белгиланган устувор

КОНСТИТУЦИЯ — ЭРКИН ВА ФАРОВОН ҲАЁТИМИЗ, МАМЛАКАТИМИЗНИ ЯНАДА ТАРАҚҚИЙ ЭТТИРИШНИНГ МУСТАҲКАМ ПОЙДЕВОРИДИР

Президент Шавкат Мирзиёевнинг Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 25 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузаси

Бошланиши биринчи саҳифада.

Бу масалаларни ҳал қилиш учун Соғлиқни сақлаш вазирлиги қошида ташкил этилаётган Ногиронлиги бўлган шахсларни қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги самарали фаолият кўрсатиши керак. Шунингдек, ёлғиз қариялар, аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож бошқа қатламларини ижтимоий муҳофаза қилишга ихтисослаштирилган махсус тузилма ўз ишини кучайтириши т алаб этилади.

Бундай савобли ишларни рўёбга чиқаришда жамоатчилигимиз, бутун халқимиз албатта фаол иштирок этади, деб ишонаман.

Хурматли маросим иштирокчилари! Мамлакатимизда демократик ислохотларни чуқурлаштириш бўйича олдимизда улкан ва муҳим вазифалар турганини, ўйлабманки, барчамиз яхши тушунамиз.

Бу борада ҳар қандай ислохот конституциявий тамойил ва қоидаларга мувофиқ тарзда амалга оширилиши, қонун устуворлиги бош мезон бўлиши зарур.

Бизнинг мақсадимиз — халқ ҳокимиятини сўзда эмас, амалда таъминлашдан иборат. Бу — биз яшаётган бугунги мураккаб даврнинг асосий талабидир. Тақдор айтишга тўғри келади — одамларимиз ўз ҳаётида ижобий ўзгаришларни бутун кутмоқда.

Шу сабабли биз ўз фаолиятимизни «**Буюк келажакимиз бутундан бошланади**» деган шир асосида ташкил этишимиз, халқимизнинг фаровон ҳаётини таъминлаш учун бор куч ва салоҳиятимизни ишга солишимиз зарур.

Бу ҳақда сўз юритганда, эътиборингизни қуйидаги устувор масалаларга қаратмоқчиман:

Биринчидан, давлат органларининг қудалик фаолиятида инсон ҳуқуқ ва эркинликлари устуворлигига оид конституциявий тамойил сўзсиз таъминланиши шарт.

«Халқ давлат органларига эмас, давлат органлари халққа хизмат қилиши керак» деган принцип барча бугундаги раҳбарлар фаолиятида асосий қоидага айланиши керак. Албатта, раҳбарларнинг ишга муносабатини ўзгартиришга ҳаракат қилишимиз, лекин онгу тафаккурни қотиб қолган раҳбарларни ўзгартириш қийин бўлмақда.

Мунтазам равишда жойларга чиқиб, одамларнинг эҳтиёжлари, муаммолари билан яшаш ва уларнинг ечимини топиш вазифаси мансабдорлар томонидан ҳужажсинга эмас, балки амалда таъминланиши зарур.

Маълумки, биз халқ ичига кириб бориш, аҳоли билан мулоқот ўрнатиш йўлида биринчи қадам қўйишда ҳар бир туман ва шаҳарда Халқ қабулхоналарини ташкил этиш керак. Улар одамларнинг кўплаб муаммоларини ечишда амалий ёрдам берадиган яхлит тизимга айланиди. Бир йилда 1,5 миллионга яқин муурожаат қўриб чиқилди.

Бугунги кунда аҳолимизнинг Халқ қабулхоналарига бўлган ишончи тобора ортиб бормоқда. Ушбу тузилмаларнинг давлат органлари мансабдор шахслари масъулиятини оширишдаги роли борган сари кўпроқ сезилмоқда.

Барчамиз яхши тушунамиз, халқимизнинг ҳаёт даражаси ўсиши, кўпгина муаммолар ҳал қилиниши билан Халқ қабулхоналарига муурожаатлар камайиб боради. Шунинг учун бу қабулхоналар

имкониятларини биз давлат хизматларини кўрсатиш соҳасига йўналтирамиз.

Шу мақсадда барча давлат идоралари ва Адлия вазирлиги қошидаги «Ягона дарча» марказлари томонидан кўрсатиладиган хизматларни Халқ қабулхоналари орқали самарали ташкил этиш масаласи кўриб чиқилмоқда. Шу муносабат билан Президент девонининг Фуқаролар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, жисмоний ва юридик шахсларнинг муурожаатлари билан ишларни назорат қилиш ва мувофиқлаштириш хизматидаги ушбу масалалар билан бевосита шуғулланиш вазифасини юклатиш қўзда тутилмоқда.

Мазкур хизмат таркибига янги тузилма ташкил этиб, унга **Тезкор давлат хизматлари агентлиги** деб ном берсак, аини мудола бўларди.

Маълумки, ҳаммамиз деярли ҳар кун турли идораларга муурожаат қиламиз. Дейлик, нотариус, архив ёки кадастр идорасидан, газ, электр, сув таъминоти ташкилотидан ёки маҳалладан олдидан бир маълумотнома олиш учун баъзан кун бўйи навбатда туришга тўғри келади.

Ана шундай, бир қарашда арзимас бўлиб туюладиган ишлар учун одамларнинг қанча вақти, асаби кетади. Шуларнинг ҳаммасини бир жойда, марказлаштирган ҳолда, тезлик билан ҳал қилса бўлади-ку!

Мамлакатимизда барча шаҳар ва туманларда, мисол учун, олис Чимбой ёки Кўрөнгтепа туманида ҳам аҳолига давлат хизматларини кўрсатиладиган идоралар мавжуд. Улар халққа хизмат қилиш учун тузилган. Лекин, афсуски, аксарият ҳолларда улар халқдан узилиб қолган, десак, бу ҳам тўғри бўлади.

Аслида XXI асрда — Интернет ва ахборот коммуникациялари даврида бу ишларнинг барчасини уйдан чиқмасдан туриб, компьютер ёки уяли телефон орқали бажариш имкони бор-ку!

Ривожланган давлатларда бундай тизим аллақачон йўлга қўйилган. Шу тизимни юртимизда ҳам жорий этишга, нима, имкониятимиз йўқми? Бор, албатта. Фақат биз бу масалалар қандайдир арзимас, майда масала, деб қарашга ўрганиб қолганмиз. Ҳолбуки, инсон ҳаёти, инсон манфаати билан боғлиқ соҳаларда майда нарсанинг ўзи йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас.

Шунинг учун биз энди давлат хизматларини кўрсатиш борасидаги ишни мутлақо янгилаш асосида ташкил этамиз. Энди давлат хизматларини кўрсатилган ташкилот ва тузилмалар бевосита жойларга, маҳаллаларга чиқиб, аҳолига хизмат кўрсатади.

Вилоятлар, шаҳар ва туманлардаги Халқ қабулхоналари бу борадаги ишларни мувофиқлаштириб, назорат қилиб боради.

Жанубий Кореяда 750 турдаги давлат хизматлари кўрсатилади экан. Сеул шаҳри маъмурияти вакиллари келиб, Тошкент шаҳрида ҳам шундай хизматларни йўлга қўйиш бўйича ёрдам беради.

Ана шундай тизимни йўлга қўйсак, ўйлабманки, халқимизга катта энгиллик яратилади, одамлар биздан рози бўлади.

Шу муносабат билан Вазирлар Маҳкамасига дахлдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда 15 кун муддатда ушбу масала бўйича Президент қарори лойиҳасини киритиш вазифаси топширилади.

Иккинчидан, халқ ҳокимиятчилиги ҳақидаги

конституциявий тамойилнинг асл моҳиятини барчамиз чуқур англаб етишимиз зарур.

Бунинг учун турли даражадаги ижро ҳокимияти органларининг халқ вакиллари — парламент ва маҳаллий кенгашлар олдидан ҳисобот бериш амалиётини кенг жорий қилиш керак. Парламент, вакиллик ва жамоатчилик назорати механизмларини янада ривожлантиришимиз зарур.

Ҳар бир давлат хизматини қанча олдидан масъул эканини ҳеч қачон унутмаслиги лозим.

Шу билан бирга, давлат идоралари фаолиятининг очиқлигини таъминлаш ҳам ушбу тамойилни амалда қарор топтиришининг ажралмас шарти ҳисобланади.

Одамларимиз давлат органлари, шунингдек, ўзлари сайлаган вакиллар нима билан шуғулланаётганини билишлари, уларнинг фаолиятига ҳолисона баҳо бера олиши учун барча имкониятларни яратишимиз даркор.

Учинчидан, биз учун энг катта бойлик бўлган аҳоли саломатлигини сақлашга оид конституциявий нормалар ижросини таъминлаш давлат сиёсатининг энг устувор йўналишига айланиши лозим.

Бу борада малакали тиббий ёрдам кўрсатиш тизимини такомиллаштириш, касалликлар профилактикаси, патронаж ва скрининг хизматларини замонавий даражага кўтариш, аҳолини арзон ва сифатли дори-дармон воситалари билан таъминлаш тизимини самарадорлигини ошириш биринчи даражали вазифамиз бўлиб қолади. Жамиятда соғлом турмуш тарзини ва тиббий маданиятни омаллаштириш бўйича ҳам жиғий иш олиб боришимиз зарур.

Тўртинчидан, бизнинг фаолиятимиз энг муҳим конституциявий қоидага — ижтимоий адолат тамойилини таъминлашга қаратилиши шарт.

Ижтимоий адолат — бу сиёсий қарашлари, жинси, миллати, тили ва диний эътиқодидан қатъи назар, қонун олдидан барча фуқароларнинг тенгчилиги таъминлашидир. Бу — таълим, тиббиёт ва бошқа соҳалардаги имкониятлар тенгчилигидир. Бу — қафолатланган меҳнат фаолияти эркинлиги, мансаб лавозимлари бўйича кўтарилиб боришдаги имкониятлар тенгчилигидир. Энг муҳими, бу — кекса авлод вакиллари ва ижтимоий ҳимояга муҳтож фуқаролар тўғрисидаги гамирликдир.

Жамиятда ижтимоий адолат тамойилини қарор топтириш борасидаги асосий вазифамиз — бу адолатли қонунлар қабул қилишдан иборат.

Қисқача айтганда, қонун адолатли бўлса, у инсон ҳуқуқларини амалда ҳимоя қилса, шундангина одамлар қонунни ҳурмат қилади ва унга итоат этади.

Бешинчидан, фуқароларнинг фикр, сўз ва эътиқод эркинлигига оид конституциявий ҳуқуқларини таъминлаш — ривожланган демократик давлат ва кучли фуқаролик жамиятини барпо этишнинг муҳим шартидир.

Биз бугун, демократик ўзгаришлар даврида мамлакатимизнинг сиёсий, ижтимоий ҳаётида бевосита ва фаол иштирок этиш истагида бўлган фуқароларимизнинг салоҳияти тўла намоён бўлиши таъминлашимиз лозим. Бу борада кўппартиявийлик тизими, партиялараро баҳс-мунозара, фикрлар ва дастурлар ўртасидаги рақобатни жадал ривожлантириш муҳим аҳамиятга эга.

Оммавий ахборот воситалари аҳолининг талаб ва эҳтиёжларини ҳокимияти идораларига

етказишнинг муҳим ва таъсирчан воситасига, халқнинг энг яқин қўмақчиси ва ҳамдардига, демократия кўзгусига айланиши зарур. Ҳокимият ва бошқарув органлари фаолиятига танқидий ва ҳолис баҳо бериш, турли соҳалардаги камчиликлар, долзарб муаммоларни далил қўтариб чиқиш улар фаолиятида асосий мезон бўлиши керак.

Олттинчидан, бизнинг яна бир муҳим вазифамиз — фуқаролар, давлат ва жамият ўртасида ўзаро масъулият, ҳуқуқ ва бурч боғлиқ эканига оид принципни изчил амалга оширишдан иборат.

Бу принцип мамлакатимиз олдидан турган муҳим вазифаларни ҳал қилишда давлат ва шахс, давлат ва фуқаролик жамияти ўртасида самарали ҳамкорликни таъминлайдиган конституциявий асосдир.

Биз барчамиз — фуқаролар ҳам, жамият ҳам, давлат ҳам Ватанимиз раванки учун, мамлакатимизда тинчлик-барқарорлиқни мустаҳкамлаш учун, тарихий, маънавий ва маданий меросимизни сақлаш, бойитиш ва келгуси авлодларга безавол етказиш учун бирдек масъулмиз.

Юртимизда яшаётган турли миллат ва элат вакиллари ўртасидаги дўстлик ва тотувлик муҳити, ўзаро ҳурмат ва ҳамжиҳатликни асраш ва мустаҳкамлаш мақсадида олиб бораётган ишларимизни янада кучайтиришимиз лозим.

Еттинчидан, тадбиркорлик фаолиятининг эркинлиги, ҳусусий мулк дахлсизлигини амалда таъминлаш бундан бундан ҳам давлат сиёсатида устувор йўналиш бўлиб қолади.

Ҳеч мулобағасиз айтиш мумкинки, ана шу конституциявий қонданнинг изчил амалга оширилиши ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиётини жадал ривожлантириш бўйича олиб бораётган барча ишларимизнинг мазмун-моҳиятини белгилаб беради.

Биз иқтисодиётимизни янада эркинлаштириш, тадбиркорларга кенг йўл очиб бериш сиёсатини бундан кейин ҳам қатъий давом эттирамиз. Ҳал қилувчи аҳамиятга эга бу соҳани ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, унинг олдидан пайдо бўладиган тўсиқларни бутунлай олиб ташлаш масаласи давлат раҳбари сифатида менинг доимий эътиборим ва назоратида бўлади.

Яна бир бор алоҳида таъкидлаб айтмоқчиман: тадбиркор йўлга тўсиқ бўлиши давлат сиёсатида хиллат, деб қабул қилиш керак.

Саккинчидан, Ўзбекистон Республикаси ўз ҳудудидан ҳам, мамлакат ташқирисидан ҳам ўз фуқароларининг ҳуқуқий ҳимоясини қафолатлаш ҳақидаги конституциявий қонданнинг ижросини сўзсиз таъминлашимиз шарт.

Афсуски, шу вақтга қадар чет элларда меҳнат қилаётган фуқароларимизнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш масаласида яқинда эътибор берилмади, десак, бу ҳам адолатдан бўлади.

Бугунги кунда юрдошларимиз чет элда фақат қора меҳнат билан эмас, илм-фан, банк-молия, ахборот-коммуникация технология соҳаларида фаолият кўрсатмоқда.

Ана шу ҳолатни инобатга олиб, хорижда қонуний асосда меҳнат қилаётган, таълим олаётган фуқароларимизга бўлган муносабат бугунги кунда тубдан ўзгариб бораётганини таъкидлаш зарур. Ўзбекистон ҳукумати бундан бундан ўз фуқароларининг ҳуқуқ ва манфаатларини, улар қарда бўлишидан қатъи назар, ҳар томонлама ҳимоя қилади.

Бу ишларни амалга ошириш йўлида биринчи қадамларни бошладик. Россия билан меҳнат миграцияси бўйича келишувга эришилди. Ўзбекистондан махсус делегациялар бориб, хориждаги ватандошларимиз билан учрашувлар ўтказмоқда. Уларнинг меҳнат ва яшаш шaroитларини яхшилаш, ҳақ-укуқларини таъминлаш бўйича маҳаллий бошқарув идоралари билан биргаликда зарур чора-тадбирлар кўриломоқда.

Чет эллардаги юрдошларимизга консуллик хизматлари ва бошқа хизматлар кўрсатиш, уларнинг юртимизга бемалол келиб-кетишлари, мамлакатимиз ривожига ўз ҳиссасини қўшишлари учун зарур шарoитлар яратилмоқда. Биз бу ишларни келгусида янада кенгайтирамиз.

Яна бир муҳим масала — Конституция ва қонун устуворлиги ҳамда қонунийлик тамойилларининг сўзсиз таъминланиши инсон ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилишнинг муҳим қафолатидир. Биз бу фикрни янада теран англаб олишимиз керак.

Шу нуқтаи назардан, Конституция ҳамда қонун талабларига оғинавий амал қилиш маънавий савиямиз, маданиятимизнинг асосий мезонига айланиши шарт.

Биз жаҳон ҳамжамияти билан яқин ҳамкорликни изчил давом эттиришни ўз олдимизга қўйган улуг мақсадларга етишнинг энг муҳим омил, деб биламиз. Шу мақсадда дунёдаги барча узоқ-яқин давлатлар, биринчи навбатда қўшни мамлакатлар билан самарали алоқаларимизни янада кучайтирамиз.

Фурсатдан фойдаланиб, бугунги тантанали маросимда иштирок этаётган халқаро ташкилотлар вакиллари, чет давлатларнинг муҳтарам элчиларини самимий қутлашга ижозат бергайсиз. Уларнинг барчасига яқин ҳамкорлик учун миннатдорлик билдириб, масъулиятли фаолиятларидан ангина-янгги муваффақиятлар тилайман.

Азиз ва муҳтарам юрдошларим!

Бутун биз жонажон Ватанимизнинг ривожланган демократик давлатлар қаторига олиб чиқишдек юксак мақсад йўлида кенг қамровли ислохотларни амалга оширмоқдамиз.

Ишончм қилим, ана шу олижаноб мақсадларга эришишда давлат органлари, кенг жамоатчилик, барча фуқароларимиз ўзининг муносиб ҳиссасини қўшад.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Конституцияга амал қилишнинг қафилси сифатида жамиятимизда қонун устуворлигини таъминлаш, ҳар бир фуқаронинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилишнинг ўзининг нафақат вазифам, энг аввало, муқаддас бурчим, деб ҳисоблайман.

Ҳеч шубҳасиз, орадан йиллар, асрлар ўтади, лекин халқимиз сиёсий-ҳуқуқий тадбиркорлигини юксак намунаси бўлган Конституциямиз янги-янги авлодлар учун ҳаёт қомуси, даврнинг ўзи ўртага қўйилган долзарб муаммоларни ечиш йўлида мустаҳкам пойдевор бўлиб хизмат қилади.

Сиз, азизларни Конституциямизнинг қутлуг байрами билан яна бир бор самимий табриклаб, барчангизга сийҳат-саломатлик, оилавий ҳаёт-ҳамжамлик, фарзандлар, набиралар бахту қоллини қўришни тилайман.

Яратганининг ўзи юртимизни бало-қазолардан асрасин, эзгу ишларимизда доимо мададкор бўлсин!

ДАВЛАТИМИЗНИНГ ЮКСАК МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Бошланиши биринчи саҳифада.

Айниқса, ёшларимиз учун уларнинг соғлом туғилишдан то мустақил ҳаётга қадам қўйишгача барча зарур шарoитлар яратиб берилаётгани эътиборлидир. Давлатимиз раҳбари сентябрь ойида БМТ Бош ассамблеяси сессиясига Ёшлар ҳуқуқлари тўғрисида халқаро конвенция ишлаб чиқиш ташаббусини илгари сургани бу борадаги ана бир муҳим қадам бўлди.

Жорий йилда Ўзбекистон ёшлар иттифоқи тузилиб, барча давлат органлари ва маҳаллаларда ёшлар масалалари бўйича раҳбар ўринбосари лавозимлари ташкил этилди.

Аёлни эъозлаш, аёлга эҳтиром кўрсатиш халқимизнинг энг олижаноб қадриятларидан ҳисобланади. Шу маънода, Республика Хотин-қизлар қўмитаси ва унинг худудий бўлинмалари фаолиятини жонлантириш, хотин-қизларнинг оила ва жамият ҳаётидаги ўрни ва таъсирини ошириш, уларнинг меҳнатини муносиб баҳолаш ва рағбатлантириш, ҳаётий манфаатларини таъминлаш масалалари давлатимизнинг доимий эътиборида бўлиб келмоқда.

Шу билан бирга, соғлиқни сақлаш соҳасида улкан янгиланишлар рўй берди. Дори-дармон таъминоти, тез тиббий ёрдам, қишлоқ врачлик пунктлари фаолиятини тубдан яхшилаш, худудларда ихтисослаштирилган тиббий марказлар фаолиятини йўлга қўйиш билан боғлиқ муҳим вазифалар амалга оширилди. Қишлоқ врачлик пунктлари неғизига 800 га яқин оилавий поликлиника, 400 дан ортиқ тез тиббий ёрдам шохобчаси ташкил этилди. Қишлоқда ишлайдиган 700 га яқин шифокор хизмат ўйлари билан таъминланди.

Хориждаги нуфузли клиникаларда ишлайётган 60 га яқин ўзбекистонлик малакали шифокор юртимизга қайтди ва қўлай шарoитлар билан таъминланди. Улар аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш йўлида хизмат қилмоқда. Шунингдек, хориждаги йирик тиббий марказларнинг шифокорлари Ўзбекистонга келиб, мураккаб операцияларни амалга оширмоқда. Худудларда республика ихтисослашган тиббий марказларининг филиаллари ташкил этилди. Патронаж ва скрининг масаласига энг асосий вазифа сифатида қаралмоқда.

Бугунги кунда юртимизда йўл-транспорт инфратузилмаси, коммунал хизмат даражасини яхшилашга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Қишлоқ жойларга тоза ичимлик суви, табий газ ва электр энергияси етказиб бериш бўйича катта-катта дастурлар амалга оширилмоқда. Худудларда янги маданият ва истироҳат боғлари, дам олиш масканлари, кинотеатрлар, кўргазма заллари, кутубхоналар бунёд этилмоқда.

Давлатимиз раҳбари иқтисодиётини барқарор ривожлантириш мавзусига тўхталиб, ўнлаб янги саноат корхоналари бунёд этилаётгани, валюта бозори либераллаштирилиши, сўмнинг эркин конвертацияси йўлга қўйилганини алоҳида таъкидлади.

Таъкидлаш жоизки, тадбиркорларга қўшимча имтиёз ва преференциялар бериш, бу соҳани жадал ривожлантиришга қаратилган амалий сайё-ҳаракатлар тўғрйли юртимизда янги-янги саноат корхоналари, хизмат ва сервис шохобчалари ташкил этилмоқда, энг муҳими, минглаб одамлар иш билан таъминланмоқда.

Бу йилги мавсумда мураккаб иқлим шарoити, об-ҳаво инжиқликларига қарамадан, миришкор деҳқон ва фермерларимиз улкан ғалла ва пахта ҳирмонлари қўтариб, барча қишлоқ ҳўжалиги екинларидан мўл ҳосил етиштиришга муваффақ бўлди. Шавкат Мирзиёев шунга таъкидлар экан, бу йил юртимизда Қишлоқ ҳўжалиги ходимлари кунини белгилаш тўғрисида қонун қабул қилинган, шу кунларда барча вилоят ва туманларда ана шу сано ҳосил байрами сифатида кенг нишонланаётганини кайд этди.

Илм-фан, адабиёт, санъат ва маданият соҳаларини ривожлантириш бўйича ҳам қатор қарорлар қабул қилинди. Давлатимиз раҳбари ушбу соҳалар вакиллари билан бир неча бор учрашиб, улар олдидан турган долзарб масалаларни муҳожама қилди. Фанлар академиясининг илмий ва моддий-техник базасини мустаҳкамлашга зарур маблағ ва ресурслар ажратилди. Янги илмий марказлар, технопарклар ташкил этилди. Инновацион ривожланиш вазирлиги ташкил этилган бу борада муҳим янгилуқ бўлди.

Илм-фан — тараққуёт асоси, деди Шавкат Мирзиёев. Замонавий илм-фан ютуқларига, инновацион гояларга таянмаган давлатнинг ҳам, жамиятнинг ҳам келажаги

йўқ. Фақат илм ва маърифат, интеллектуал салоҳият, ҳар томонлама билимли кадрлар ҳисобидан Ўзбекистонни янги тараққиёт босқичига олиб чиқа оламиз.

Кейинги бир йилда юз берган ва яққол кўзга ташланадиган ана бир воқеа — қўшни мамлакатлар билан дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари янги босқичга кўтарилгани бўлди. Чегара масалаларида тарихий келишувларга эришилди. Юртимиздаги миллатлараро тотувлик ва ўзаро ҳурмат муҳити янада мустаҳкамланди.

Давлатимиз раҳбари 2017 йилда амалга оширилган ишларни таҳлил қилиб, халқ билан бамасхалат иш олиб борган одам ҳам, давлат ҳам ҳеч қачон ҳам бўлимаслигига, ҳар қандай қийинчиликларни енгиб, ўзининг эзгу мақсад-мудлоаларига албатта эришишига барчамиз кундалик ҳаёти-мизда ишонч ҳосил қилаётганимизни алоҳида таъкидлади.

Шундай экан, бу йўлда бошланган хайрли ишлар келгусида ҳам албатта давом этаверад.

Ўзбекистон Республикаси санъат арбоби, адабиётшунос олим Иброҳим Ғофуров, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган маданият ходими, шoir Бахтиёр Генжемуратов, Давлат мукофоти совриндори, Республика фтизиатрия ва пульмонология илмий-амалий тиббиёт маркази бош врачари ўринбосари Вера Белоцерковец, «Эл-юрт ҳурмати» ордени соҳиблари — меҳнат фахрийиси Қалилбек Камалов, «Нуроний» жамғармасининг Наманган вилояти бўлими раиси Икромхон Нажмиддинов, «Меҳнат шўҳрати» ордени соҳиблари — Иқтидорли ёшларни қўллаб-қувватлаш «Улугбек» жамғармаси раҳбари Оқил Салимов, Ислам Каримов номидаги Тошкент давлат техника университети профессори Азмиддин Садриддинов, БШ туманидаги 26-ихтисослаштирилган умумий ўрта таълим мактаб-интернати директори Галина Цой, «Дўстлик» ордени соҳиблари, «Нуроний» жамғармасининг Самарқанд вилояти бўлими раиси Ҳасан Нормуродов ва бошқалар камтарона меҳнатларини қорри баҳолаб, давлатимизнинг юксак мукофотларига муносиб қўргани учун Президентимизга миннатдорлик билдирди.

ЎЗА

“...МАЪРИФАТДАН МОҲТОБ АЙЛАБ”

Ҳамкорликнинг янги даври

Бошланиши биринчи саҳифада.

АСАКАДА ИСЛОМ КАРИМОВ ЁДГОРЛИК МАЖМУАСИ ОЧИЛДИ

Конституциямиз қабул қилинганининг 25 йиллиги арафасида Асакадаги "GM Uzbekistan" акциядорлик жамиятида Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти, мамлакатимиз автомобилсозлик саноати асосчиси Ислон Каримовнинг ёдгорлик мажмуаси очилди.

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёевнинг 2017 йил 25 январдаги "Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислон Абдуғаниевич Каримовнинг хотирасини абадийлаштириш тўғрисида"ги қарори ижроси доирасида барпо этилган ёдгорлик мажмуаси очилишида давлат ва жамоат ташкилотлари, «Ўзавтосаноат» акциядорлик компанияси ва унинг тизимидаги корхоналар раҳбарлари, кенг жамоатчилик вакиллари, "GM Uzbekistan"

акциядорлик жамияти ходимлари иштирок этди. Мустақиллигимиз асосчиси, буюк сиёсатчи ва давлат арбоби Биринчи Президентимиз Ислон Каримов раҳбарлигида мамлакатимизни тараққий эттириш, халқимиз маънавияти, турмуш фаровонлигини юксалтириш, бунёдкорлик борасида асрларга татигулик ишлар амалга оширилгани таъкидланди. Айниқса, Биринчи Президентимиз ташаббуси ва раҳнамолигида юртимизда ав-

томобилсозлик саноати шаклланиши, Ўзбекистон автомобиль ишлаб чиқарувчи жаҳондаги саноқли давлатлар қаторидан ўрин олгани фахр билан қайд этилди.

— Биринчи Президентимиз ташаббуси билан 1996 йилда Асакада ишга туширилган автомобиль заводида дастлаб уч русумдаги машина ишлаб чиқарилган бўлса, бугунги кунда 11 русумли замонавий автомобиллар тайёрланмоқда, — дейди "GM Uzbekistan" акциядорлик жамияти бош директори вазифасини бажарувчи Р.Ражабов. — Тўла қувват билан иш олиб бораётган заводимизда йилга 200 мингта турли русумли автомобиль ишлаб чиқарилмоқда.

Айни пайтда Ислон Каримов номи билан аталувчи Асака автомобиль заводида 10 мингдан ортиқ ишчи меҳнат қилаётир. Заводда ўтган давр мобайнида 2 миллион 700 мингдан зиёд автомобиль ишлаб чиқарилди. Бугунги кунга келиб корхона автомобиллари жаҳоннинг 10 дан ортиқ мамлакатига экспорт қилинмоқда.

— Завод қурилиши бошлангандан буён шу ерда ишлайман, — дейди "GM Uzbekistan" акциядорлик жамияти йигирув цехи смена устаси, "Меҳнат шукрати" ордени соҳиби Дилшодбек Муллажонов. — Ўша пайтларни яхши эслаيمان, Биринчи Президентимиз Ислон Каримов завод қурилишига бошқош бўлган, Асакага тез-тез келиб, қурилиш жараёни билан бевосита танишар, ишларни жадаллаштириш юзасидан зарур топшириқлар берар эди. Ўша пайтда у кишидаги шижоат, жонбозлиқни, айниқса, эл-юрт учун фидойиликни кўриб, биз ҳам астойдил меҳнат қилишга интилардик. Бугун ана шу тарихий жараёнда қатнашиб, юртимиз автомобилсозлигининг юраги бўлган ўшбу заводда ишлаётганимдан фахрланаман. Мана шундай улғурвор ишлар ташаббускори Ислон Каримов хотираси қалбларимизда хамиша барҳаётдир.

Тадбирда иштирокчилар томонидан ёдгорлик мажмуасига гулчамбарлар қўйилди. Улар корхонада ташкил этилган Ислон Каримов музейидан ўрин олган экспонатлар билан танишди.

Тадбирда Андижон вилояти ҳокими Ш.Абдураҳмонов сўзга чиқди.

Ф.УБАЙДУЛЛАЕВ,
ЎЗА муҳбири

УСТОЗ АДИБ, МОҲИР ТАРЖИМОН

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси ва фракцияси ташаббуси билан таниқли адабиётшунос ва моҳир таржимон Иброҳим Ғафуров ижодига бағишланган учрашув ташкил этилди. Унда Иброҳим Ғафуров билан бирга фаолият олиб бorgan сафдаги дўстлари, сабоқларидан баҳраманд бўлган шогирдлари сермахсул ва фидойи адибнинг ҳаёти, ижодий фаолияти ҳақида дил сўзларини изхор этишди.

Ўзбекистон халқ рассоми Алишер Мирзо, адибнинг ҳамкасблари Рихсибой Қосимов, Бурхон Рустамовлар юртимизда адабиёт ва санъат вакиллари давлатимиз томонидан ҳар томонлама қўллаб-қувватланаётганини алоҳида таъкидлаб, Иброҳим Ғафуровнинг бой ижоди, юксак маҳорати ва инсоний фазилатлари ҳақида сўзладилар.

Учрашувда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери Н.Исmoilов иштирок этди.

Наманган давлат университетидида бўлиб ўтган Ўзбекистон санъат арбоби Иброҳим Ғафуров таваллудининг 80 йиллигига бағишланган адабий анжуманда халқ шоирлари, ёзувчилар, давлат ва жамоат ташкилотлари, оммавий ахборот воситалари вакиллари, университет профессор-ўқитувчилари, талаба-ёшлар иштирок этди.

Ўзбекистон халқ шоирлари Ойдин Ҳожиёва, Махмуд Тоир, Анвар Обиджон, "Жаҳон адабиёти" журналы бош муҳаррири Шухрат Ризаев, ёзувчи ва драматург Хуршид Дўстмухаммад, ёзувчилар уюшмаси вилоят бўлими маъсул котиби Жамолддин Муслим, Наманган давлат университети ректори Абдусалом Умаровлар Иброҳим

Ғафуровнинг фан, маданият, адабиёт соҳасидаги узоқ йиллик самарали фаолияти бугунги ёш авлод учун ҳақиқий ибрат ва маҳорат мактаби эканини таъкидладилар.

Учрашув сўнгидида "Ўзбеккино" миллий агентлиги томонидан суратга олинган "Иброҳим Ғафуров: портрет-га чизгилар" номли ҳужжатли филм намойиш этилди.

Фарғона давлат университетидида ўтказилган илмий-адабий анжумани университет ректори А.Ҳайитбоев, вилоят ҳокими, Олий Мажлис сенати аъзоси Ш.Ғаниевнинг нутқини ўқиб эшиттирди.

Ўзбекистон халқ шоирлари, ёзувчилар атоқли адибнинг ижод йўли, илмий-ижодий меросининг аҳамияти тўғрисида сўз юритишди.

Университет талабалари томонидан тайёрланган адиб мансуралари асоси-

даги саҳна кўриниши, Маданият бошқармаси вилоят бўлими санъаткорларининг муслиқ чиқишлари кечага янада фойз киритган бўлса, донишмаед устознинг ҳаёт ва билим олиш ҳақидаги қимматли ўғитлари йиғилганларга катта таассурот қолдирди. Бундай анжуман Марғилон шаҳридаги мусиқа ва санъат мактабидида ҳам бўлиб ўтди.

Андижон давлат университетидида ўтказилган адабий-маърифий кечани университет ректори, профессор Акрамжон Йўлдошев очиб, устоз адибни қўллагу ёши билан муборакбод этди.

Тадбирда иштирок этган шоир-ёзувчилар, Миллий тикланиш партияси вилоят кенгаши вакиллари ва ёш ижодкорлар адиб асарларининг аҳамияти, таржимонлик маҳорати, адабиёт равнақида қўшган ҳиссаси ҳақида сўзладилар.

Ахборот хизмати

БАХТ ҚОМУСИ ТАРАННУМИ

Ўзбекистон давлат консерваториясида Конституциямиз қабул қилинганининг 25 йиллиги муносабати билан тадбир бўлиб ўтди. Консерватория биринчи проректори Аваз Мансуров эркин ва оқсоғида ҳаётимиз қафолати, давлат рамзларига ҳурмату эъзозни янада кучайтириш ҳақида сўзладди.

"Конституция қандай ҳужжат?" деб номланган тадбирнинг биринчи қисмида тарихчи олимлар конституциянинг инсон ҳаётидаги роли, фаровон келажақ учун чинакам кўприк экани ҳақида маъруза қилишди. Шундан сўнг Ўзбекистон Ёшлар иттифоқи ва ўқинида фаол талабалар "Фахрий ёрлик" билан тақдирландилар.Бадий қисмда бахтимиз қомусини, гўзал ва бетакрор ватанимизни тараннум этувчи шеър ва қўшиқлар янгради. Махмуджон Тожибоев, Муножат Йўлчиева, Замира Сулонова, Эркин Рўзमतов сингари устозларнинг миллий руҳ билан сўғорилган қуй ва қўшиқлари барчаннинг олқисига сазовор бўлди.

Дилшодахон МАМАДАЛИЕВА, талаба

БАЙРАМ ТАРОНАСИ

"Сабо" миллий рақс ансамбли Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 25 йиллигига бағишлаб пойтахтимиздаги "Туркистон" саройида "Байрам таронаси" деб номланган театрлаштирилган концерт дастурини намойиш этди. Ансамбль салкам йигирма йилдан буён самарали ижод қилиб, Ўзбекистон маданияти, рақс санъати ривожига катта ҳисса қўшиб келаётган бадий жамоалардан бири.

Истеъдодли балетмейстер, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Муборак Мирзаева янги концерт дастурини саҳналаштиришда беназир устозлар Мукаррама Турғунбоева, Исаҳор Оқилоннинг ўлмас мероси, рақс санъатининг ютуқларига таянган ҳолда, яхлит рақслар гулдасатини яратди.

Дастур "Оқ қабуларлар" рақс композицияси билан бошланди. Ўшбу рақс бадий жиҳатдан устоз М.Турғунбоева яратган "Муножот" рақсига узвий боғлиқлиги, келгуси ижроларга йўл очиб берди. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Нигина Шораҳметова ижросидаги "Муножот" моноспектаклида ўзбек кизларининг вафо ва садоқати, яқинларига чексиз муҳаббат ва эҳтироми тараннум этилган. Томошабинлар, шунингдек, "Нозанин", "Рохат", "Азим дарё", "Зангори гўлбағлар", "Дилхирож", "Бухорча мавриги" ва яна

бир қанча рақсларни томоша қилиб, маънавий хордиқ чиқардилар.

Концерт дастурининг иккинчи қисмида мухлислар рақс орқали жаҳон халқларининг урф-одатлари, маданияти ва санъати билан танишди. Хитой, Корея, Ҳиндистон, Покистон, Афғонис-

"Ўзбекконцерт" ҳаётидан

тон, Молдова ва Россия халқларининг ўйинлари нозик хатти-ҳаракатлар орқали талқин этилди. Салкам икки соат давом этган дастурда ансамблнинг истеъдодли раққосалари Мадина Қаҳқорова, Регина Исmoilова, Зухра Тошматова ва бошқалар ўз маҳоратлари билан мухлисларни ром этишди.

— Истиклол йилларида фаолиятини бошлаган ансамблизмиз миллий рақс санъатимизнинг қадимий анъаналарига таянган ҳолда, мумтоз ва замонавий ўзбек ўйинлари ҳамда жаҳон халқлари рақсларини тарғиб этиб келмоқда, — деди ансамбль бадий раҳбари М.Мирзаева. — Рақсда халқимизнинг бой маънавиятини, давр руҳини, замон билан ҳамнафаслиқни ифодалашга ҳаракат қиламиз. Мақсадимиз миллий рақсимиз довруғини юртимиздан ташқарида ҳам ёйишидир.

Аҳмаджон РАҲИМОВ,
санъатшунос

Адабий-бадий нашрлар

"ЖАҲОН АДАБИЁТИ"

2017 йил, октябрь сони

Анъанавий "Навоий сабоқлари"да бу гал "Наводир уш-шабоб"дан "Чун қулар ёни..." деб бошланадиган ғазали, унинг насрий баёни, умумий мазмуни, русча ва инглизчага тағлама таржималарини ўқийсиз.

Француз журналисти ва драматурги Жан-Доминик Бобининг "Наср" рукнида берилган "Скафандр ва капалак" номли қиссасини рус тилидан Н.Усмонова таржима қилган.

"Шеърят минтақалари"да шеърят мухлислари XX асрнинг атоқли шоирларидан бири Евгений Евтушенко ва рус шеърятининг забардаст вакили Марина Цветаева шеърларидан баҳраманд бўлишди. Шеърларни рус тилидан А.Азим ва Г.Саидгани она тилимизга ўғирган.

"Адабиётшунослик. Фалсафа" рукнида таниқли француз шарқшуноси Луи Массиньоннинг "Мансур Халлоқ" рисоласи(форс тилидан О.Давлатов таржимаси), Наим Каримовнинг "Таржима санъати ва жаҳон адабиёти", Х.Эрматовнинг "Япониядан чиққан инглиз Кадзуо Иси-гуро" номли мақолалари билан танишасиз.

Шунингдек, журналнинг ўшбу сонидида Б.Картлендининг "Шарқона муҳаббат" романининг давоми, таниқли хитой ёзувчиси Лю Синьунинг "Ланьчжоудеги учрашув" ҳикояси(таржимон О.Отaxon), туркиялик драматург Тун-жар Жуманўглининг "Кўчки" драмаси(турк тилидан О.Вейсал ўғли таржимаси), жаҳон адабиёти, маданияти ва санъатида доир бошқа бир қатор эссе, мақола ва хабарлар ҳам берилган.

ОЛАМШУМУЛ ҒУРУРИМИЗ

"Ўзбекистон Республикаси Қонун билан тасдиқланадиган ўз давлат рамзлари — байроғи, герби ва мадҳиясига эга".

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. 1-боб, 5-модда.

Азалдан ота-боболаримиз Ватан рамзлари, айниқса, байроғини доимо эъзозлаб, қадрлашган. Улуғ ватандошимиз Нажмиддин Кубро умрининг сўнгги лаҳзаларида ҳам Ватан тугини қўлида маҳкам ушлаб, ёнга қарши курашиб халқимиз дилидан чуқур жой олган. Айни пайтда буюк аجدларимизнинг ҳаёт йўллари ва Ватан тимсолларига бўлган ҳурмат-эҳтибори, садоқати, меҳр-муҳаббати бугунги ёшларимиз учун ҳам ибрат бўлмоқда.

Юртимизда ўтказиладиган байрамларда ватандошларимизнинг қўлида ҳилпираб турадиган Ўзбекистон тимсоли ўсиб келаётган авлод дилида туғилиб ўсган диёрга содиқлик ва мамлакат келажагига дахлдорлик туйғуларини янада мустаҳкамлаши шубҳасиз. Айни пайтда халқро спорт мусобақалари ва фан олимпиадаларида голиб бўлган ёшларимиз шарафига Ватанимиз мадҳияси янграйди, байроғимиз юксакларга кўтарилади. Спортчиларимиз Ватанимиз шарафини ҳимоя қилиш учун ўзга юртларда бўлишганида ҳилпираб турган байроғимиз доимо Ўзбекистонни эслатиб туради, уларни ғалабага чорлайди. Масалан, боксчиларимиз ҳар сафар рингга чиқишдан олдин байроғимизни, албатта кўзларига суртиб, уларни катта умидлар билан кутаётган яқинлари, устозлари олдида ёруғ юз билан боришни ният қиладилар. Бу эса, ўз навбатида, Она Ватан шаъни ва гурури тимсоли бўлмиш мустақиллик рамзларига садоқат ва ҳурмати янада кучайтиради.

Ифтихор

Бугун Республикамиз байроғини бутун дунё танийди. БМТнинг Нью-Йоркдаги Бош қароргоҳи, Президент Девони, Олий Мажлис палаталари, Ҳукумат биноси, маҳаллий бошқарув идоралари, Ўзбекистон аъзо бўлган халқаро ташкилотлар, мамлакатимизнинг хорижий давлатлардаги дипломатик ва савдо ваколатхоналари, қолаверса, консуллик муассасаларида, элчиликларидида Ватанимиз байроғи ҳилпираб турибди.

Бугун биз Ўзбекистон ёшлари Ватанимиз тимсолларига ҳамisha чуқур ҳурмат-эҳтиром кўрсатмоғимиз, уларни кўз қорачиғидай асрашимиз лозим. Миллий ғуруримиз ва ўзлигимиз довруғини янада мустаҳкамлаш йўлида фидойилик кўрсатиб, мадҳиямизнинг янграб, байроғимизнинг мангу ҳилпираб туриши учун кучли билим ва тафаккурга эга, жисмонан соғлом ва баркамол авлод бўлиб шаклланишимиз керак.

Зеро, Ватан тимсоллари халқнинг ор-номуси, меҳр-муҳаббати ва шон-шукрати ифодасидир. Шоир айтганидек:

Сен Кубро кўксидан чиқмаган жонсан,
Сен Темур туғисан, абадий шонсан,
Ўзбегим қўлида улуг имконсан,
Боболардан мерос сабрим, сабогим,
Азиз, муқаддасан, менинг байроғим.

Шоҳрух ИБОДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон Ёшлар иттифоқи аъзоси

Тахририятга келган қўл ёзмалар таҳлил этилмайди ва муаллифларга қайтариб берилмайди. Муаллифлар фикри тахририят нуқтаи назаридан фарқланishi мумкин.

Маъсул котиб — Асрор СУЛАЙМОНОВ
Навбатчи муҳаррир — Барно СУЛТОНОВА
Саҳифаловчи — Зафар РЎЗИЕВ

«ШАРҚ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси.
Босмахона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

Босишга топшириш вақти — 21.00. Босишга топширилди — 05.45

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 26.11.2014 йил 0283-рақам билан рўйхатга олинган. Адади — 3332. Буюртма Г — 1282. Ҳажми — 3 босма табоқ А-2. Нашр кўрсаткичи — 222. Ташкилотлар учун — 223. 1 2 3 4 5 6

МУАССИС:
ЎЗБЕКИСТОН ЁЗУВЧИЛАР
УЮШМАСИ

ҲОМИЙ:
"МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИ"
АКЦИЯДОРЛИК КОМПАНИЯСИ

Сайтимизга ўтиш учун QR-коднинг
телефонингиз орқали сканер қилинг:

O'zbekiston
adabiyoti va san'ati

Манзилимиз: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32
Қабулхона — 233-52-91
Котибият — 233-49-93

Электрон манзилимиз: uzas.gzt@mail.ru

Танқид ва адабиётшунослик бўлими: 233-58-86
Ижтимоий ҳаёт бўлими: 233-57-42

Санъат бўлими: 233-56-40
Назм ва наср бўлими: 233-58-60

Бош
муҳаррир
Сирожишдин
САЙИД

ЖУМА КУНЛАРИ
ЧИҚАДИ.

СОТУВАД НАРХИ
ЭРКИН.

ISSN 2183-614X

